Bentiaraq Ottosen UKA 2026/403-1

Atassut 12. November 2026

Kræftimik nappaateqarnermik pasitsaasisoqartillugu aaqqissuussinermik eqqussisoqarnissaanik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartunut aallajangiiffigisassatut siunnersuut, tamatuma kingorna napparsimasut Rigshopitalimi erngertumik misissortinnissaannik innersuunneqartalerlutik.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit)

Kræfti pillugu pasitsaassisoqartillugu sukkasuumik misissorneqarnissamut ikiorserneqarasuarnissaq Atassummiit tapersersorparput. Nunarput isorartuujuvoq, soorlu massakkut ajornartorsiutit silaannakkut angallannermi unammilligassaasut annertupput.

Nunatta avannaani angallannikkut ajornartorsiutit aammalu nunatta kangiani angallannikkut ajornartorsiutit unammilligassaasut erseqqissarusuppakka. Taamaattorli piareersartariaqarpugut inuit piaartumik misissorneqarnissaat anguneqartariaqartoq, ingammik pasitsaassisoqartillugu.

Atassummiit siunnersuuteqartoq oqariartuutigisaa aallaavigaarput, aammalu siunnersuuteqartoq siunnersuutaa taperserparput.

Atassummiit erseqqissarusupparput paaserusullugulu Danskit Naalakkersuisuinut peqqinnissap iluani isumaqatigiissuteqarnerup imarisaa aallaavigalugu aningaasat 200 mio. kr isumaqatigiissutaareersut iluini Naalakkersuisoq pituttoqqanersoq? Tassami peqqissutsimut isumaqatiginninniarnermi partiit nunatsinni tallimaasut iluini 5 mio. kr. kisimi isumaqatiginninniassutaasussaq naqitanngorlugu pigigatsigu.

Una nuna tamakkerlugu ajornartorsiut kisimi partiit tallimat akornanni 20 mio. kr. agguarlugu aaqqinneqarsinnaanngimmat oqaatigissavarput, taavalu qitiusumik napparsimaveqarfissuaq nuummi inissisimasoq annertuumik unammilligassaqareersoq qaavatigut kræftimut pasitsaassisoqartillugu suliat Dronning Ingrid napparsimavissuanit aalajangersarneqartarnerat, suliallu systemip iluani utikajaalertarnerat unammilligassanik annertuunik pilersitsisartoq ilisimagatsigu.

Taamaattumik periarfissat pitsaanerulersinnissaannut siunnersuuteqartup anguniagaanni oqariartuutigineqartut aaqqiivigineqarnissaat Naalakkersuisunut aammalu partiinut tamanut kaammattuutigaarput. Nunarput nunanut allanut sanillersuunneqarsinnaanngilaq, sila peqqutigalugu inuit peqqiilliortut aammalu misissorneqarnissaminnut utaqqisut amerlatsikkaluttuinnarput. Tamanna aaqqiiviginissaa pillugu Atassummiit suleqataanissarput tamaviaarutigissavarput.

Oqareernitsitut Atassutip siunnersuut tapersersorpaa, aamma Atassut pingaartippaa inuit napparsimasut, pingaartumik kræftimik nappaateqarnermik pasitsaassisoqartillugu, piaartumik misissorneqarnissaat pisariaqartoq oqariartuutigigatsigu.

Atassutip politikkiani pingaarnertut anguniagaavoq innuttaasut peqqinnissamut kiffartuusinermi pitsaasumut, naligiissumik aamma piaartumik periarfissinneqarnissaat pingaaruteqarmat. Tamanna aamma pingaartuuvoq eqqaasallugu peqqinnissaq pillugu isumaqatigiissut 2023-imeersoq qulakkeerniarmagu politikkikkut aaqqiissutissat pineqartut assigiinngitsorpassuarnik imaqarmata. Tamanna Atassutip aamma pingaartitaanik imaqartunik erseqqissunik peqarmat, taamaattumik suliassaq pimoorullugu Naalakkersuisut suliarisariaqaraat isumaqarpugut.

Kræftimik nappaateqarnermik pasitsaassisoqartillugu utaqqisitsineq sivisooq innuttaasunut ilaqutariinnullumi annertuumik ernumanartumik inissititsisarpoq. Pingaaruteqarpoq Naalakkersuisut aaqqissuusinermik pilersitsinissaat, taamaattumik oqariartuutigisavut kaamattuutivullu ersarissumik apuunneqartut suliarinissaat pinngitsoorneqarsinnaanngilaq.

Atassummiit peqqinnissaqarfik taamatut eqartigisumik aaqqissuunneqarnera isumaqarpugut aaqqinneqartariaqartoq, taamaammat ulloq manna tikillugu peqqinnissamut isumaqatigiissut partiit sisamat atsiorsimasaat suli atuuttut aaqqiivigineqarnissaat kaammattuutigaarput. Ilisimalluaratsigu isumaqatigiissummi tassani allassimasut aallaavigalugit kræfteqalernermi aamma pasitsaassisoqartillugu suleriaqqinnissat naamassisariaqarput.

Atassummiit peqqissutsimut isumaqatigiissut 2023-imeersoq suli attapparput aamma naamassineqartariaqartoq isumaqarpugut, tassaniimmata isumaqatigiissummi suleriaqqinnerit annertuut unammilligassat qaangerneqarnissaanut siunertat, taamaattumik politikkikkut isumaqatigiissutaasimasut suli attallutigit oqariartorpugut. Naalakkersuisullu kaamattorlugit tamanna atuutsinneqartariaqartoq alloriarnissaq.

Siunnersuutip imarisaa taperserparput aamma kræftimik nappaateqarnermi pasitsaassisoqartillugu napparsimasut Rigshospitalimi sukkanerpaamik misissortinnissamut innersuunneqarnerat sivitsorsarnagu suleriuseq sukkasuumik ingerlalernissaat peqataaffigissavarput.

Atassut isumaqarpoq inuunerup annaanneqarsinnaaneranut, nappaatip siusissukkut paasineqarnissaanut kiisalu napparsimasut isumannaatsumik katsorsarneqarnissaannut periarfissat pitsaanerpaat atorneqartariaqartut.

Atassut pingaartippaa, Inuk qitiutillugu – peqqinneq, isumassuineq aamma piaartumik ikiorserneqarnissamut aqqut atorneqassasoq – system kingullinngorlugu inuk aallaavigiujuarmat.

Taama oqaaseqarluta siunnersuuteqartoq siunnersuutaa taperserparput, Peqqissutsimut ilaqutariinnermut ataatsimiititaliamut innersuullugu inassutigaarput.